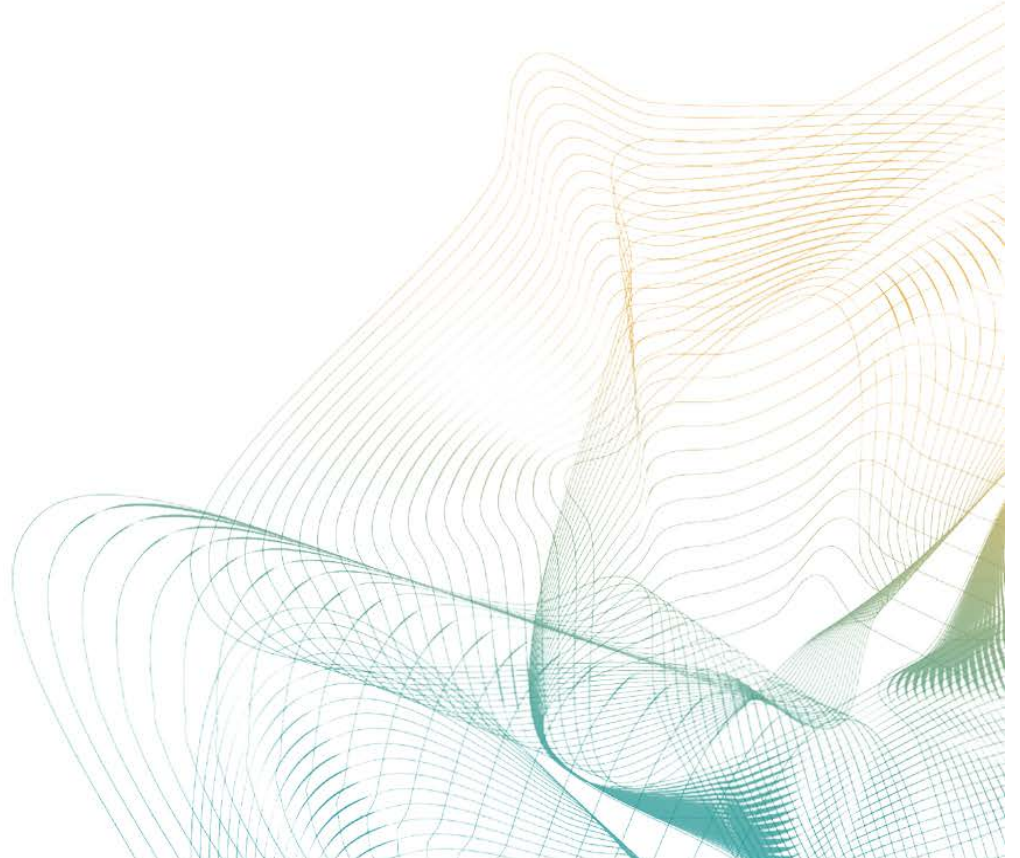

İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi

Ocak 2018

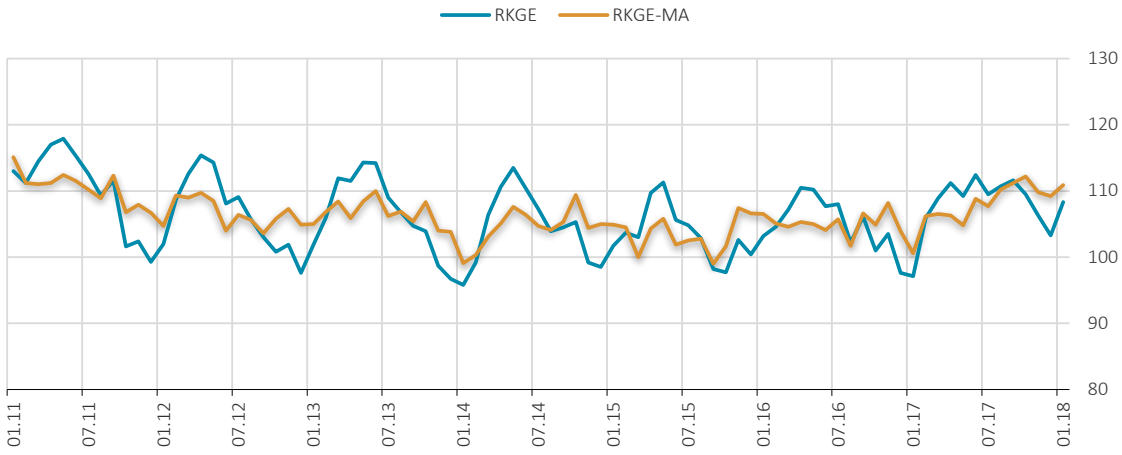
İKTİSADİ YÖNELİM İSTATİSTİKLERİ VE REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

2018 yılı Ocak ayında İktisadi Yönelim Anketi sonuçları, imalat sanayinde faaliyet gösteren **2103** işyerinin yanıtlarının ağırlıklandırılıp toplulaştırılmasıyla elde edilerek değerlendirilmiştir.

2018 yılı Ocak ayında RKGE, bir önceki aya göre **5,0** puan artarak **108,3** seviyesinde gerçekleşmiştir. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim hacmi, sabit sermaye yatırım harcaması, genel gidişat ve gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, mevcut toplam sipariş miktarı ve son üç aydaki toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilemiştir. Mevcut mamul mal stoku miktarına ilişkin değerlendirmeler ise bir önceki ay seviyesinde gerçekleşmiştir.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) bir önceki aya göre **1,7** puan artarak **110,9** puan seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 1. Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) ve RKGE-MA

RKGE=100: Anketin kapsadığı reel kesim temsilcileri tarafından yapılan değerlendirmelere göre ekonomik faaliyetlere ilişkin istikrarlı görünüm

RKGE>100: Anketin kapsadığı reel kesim temsilcilerinin ekonomik faaliyetlere ilişkin güveninin arttığı (iyimser) görünüm

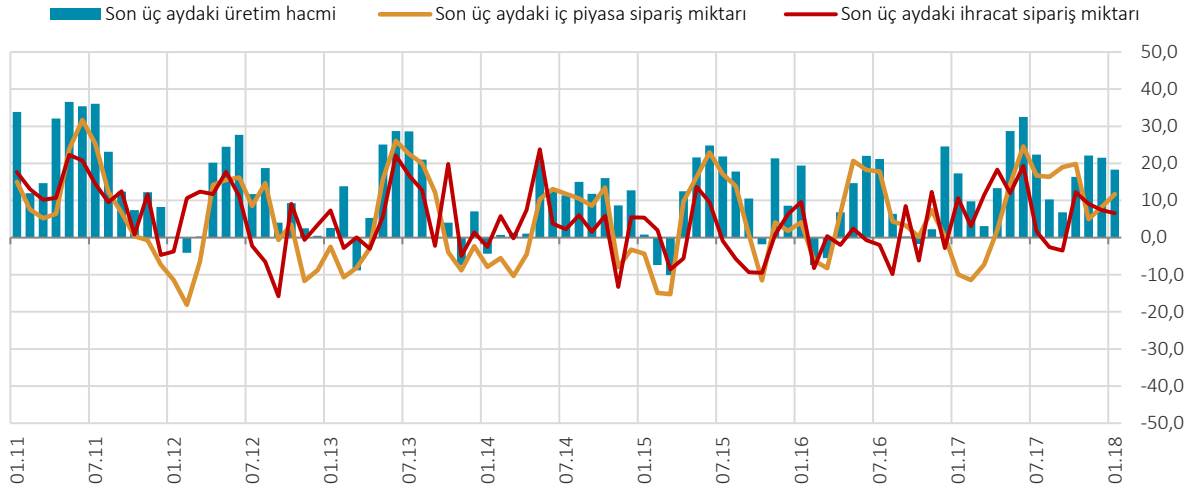
RKGE<100: Anketin kapsadığı reel kesim temsilcilerinin ekonomik faaliyetlere ilişkin güveninin azaldığı (kötümser) görünüm

Tablo 1. İYA Toplu Sonuçlara İlişkin Değişimler (*)

	Son Üç Ay	Mevcut	Gelecek Üç Ay
Üretim Hacmi	↓ ↑		↑ ↑
Toplam Sipariş Miktarı	↓ ↑	↓ ↑	↑ ↑
İç Piyasa Sipariş Miktarı	↑ ↑	↓ ↑	↑ ↑
İhracat Sipariş Miktarı	↓ ↓	↓ ↑	↑ ↑
Toplam İstihdam			↑ ↑
Ortalama Birim Maliyet	↓ ↓		↓ ↓
Satış Fiyatı			↑ ↓

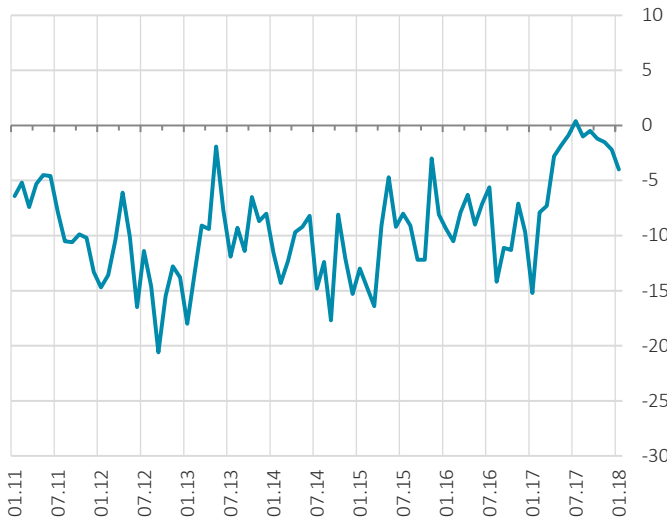
(*) Kısa oklar bir önceki aya göre olan değişimleri (aylık), uzun oklar ise bir önceki yılın aynı ayına göre olan değişimleri (yıllık) göstermektedir. Maliyet ve satış fiyatı değişkenleri dışındaki değişkenlerde mavi oklar artışı, kırmızı oklar azalışı göstermektedir.

Grafik 2. Son Üç Aydaki Üretim Hacmi, İç Piyasa Sipariş Miktarı ve İhracat Sipariş Miktarı (Denge)

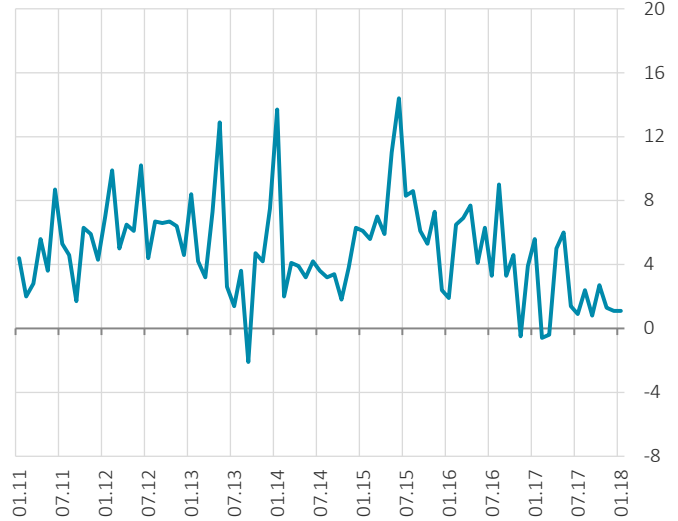

Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi ve ihracat sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin bir önceki aya göre zayıfladığı, iç piyasa sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin ise güçlendiği görülmektedir.

Grafik 3. Şu Anda Kayıtlı Toplam Siparişler (Denge)

Grafik 4. Mevcut Mamul Mal Stoku (Denge)

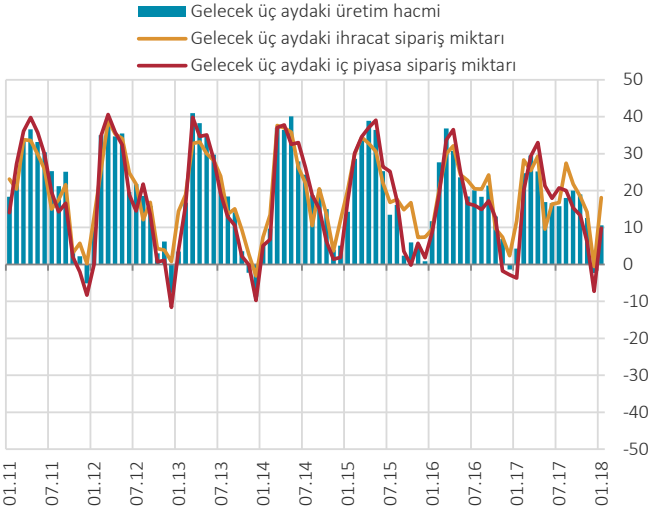

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin bir önceki aya göre güçlenerek devam ettiği, mevcut mamul mal stoklarının seviyesinin mevsim normallerinin üzerinde olduğu yönündeki değerlendirmelerin ise bir önceki aya seviyesinde olduğu gözlenmektedir.

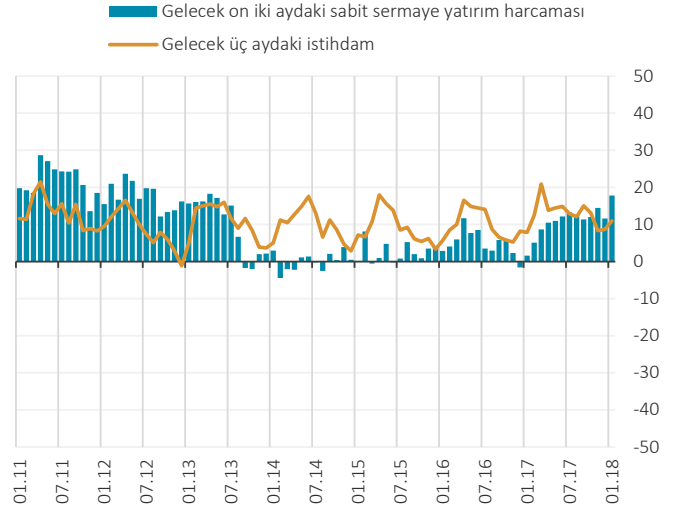
Denge: İktisadi Yönelim Anketi'nin ilgili sorusuna toplam cevap verenler içerisinde, pozitif (arttı, artacak, daha iyimser, normal üstü, iyileşti) ve negatif (azaldı, azalacak, daha kötümser, normal altı, kötüleşti) cevap verenlerin yüzdelerinin farkıdır.

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarına ilişkin olarak bir önceki ayda azalış bildirenler lehine olan seyrin artış bildirenler lehine döndüğü görülmektedir. Gelecek on iki aydaki sabit sermaye yatırım harcaması ve gelecek üç aydaki istihdama ilişkin artış yönlü beklentilerin güçlendiği gözlenmektedir.

Grafik 5. Gelecek Üç Aydaki Üretim Hacmi, İç Piyasa Sipariş Miktarı ve İhracat Sipariş Miktarı (Denge)

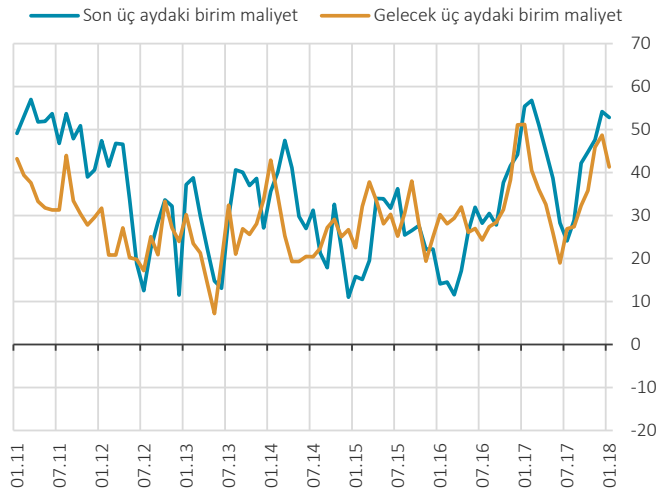

Grafik 6. Gelecek On İki Aydaki Sabit Sermaye Yatırım Harcaması ve Gelecek Üç Aydaki Toplam İstihdam (Denge)

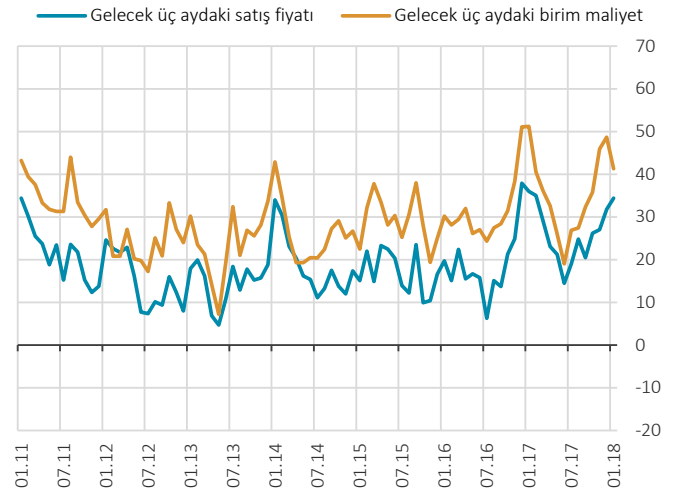

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin zayıflayarak devam ettiği görülmektedir. Gelecek üç aydaki satış fiyatı artış beklentilerinin ise güçlendiği gözlenmektedir. Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre **0,4** puan azalarak yüzde **11,5** seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 7. Son Üç Ay ve Gelecek Üç Aydaki Birim Maliyet (Denge)

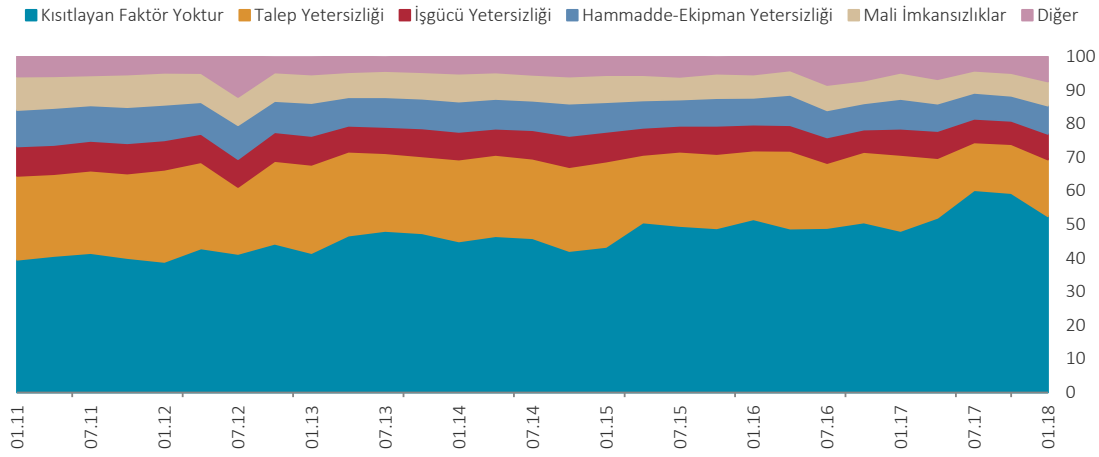

Grafik 8. Gelecek Üç Aydaki Birim Maliyet ve Satış Fiyatı (Denge)

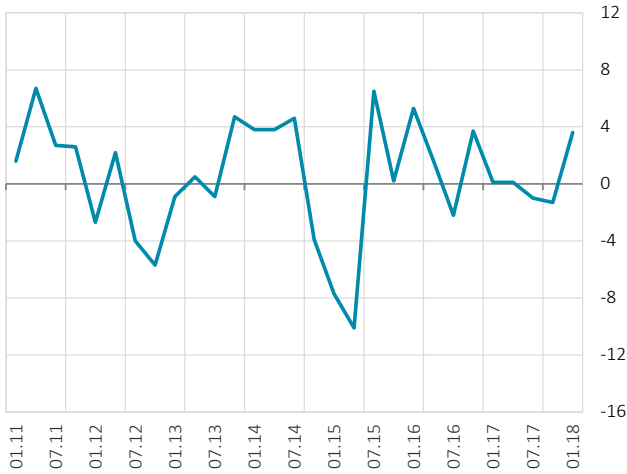
Ankete katılan işyerlerinin yüzde 52,5'i üretimlerini kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtirken, yüzde 16,9'u talep yetersizliğinin üretimlerini kısıtlayan en önemli faktör olduğunu belirtmiş, onu sırasıyla hammadde-ekipman yetersizliği, işgücü yetersizliği, diğer faktörler ve mali imkansızlıklar izlemiştir.

Grafik 9. Üretimi Kısıtlayan Faktörler (%)

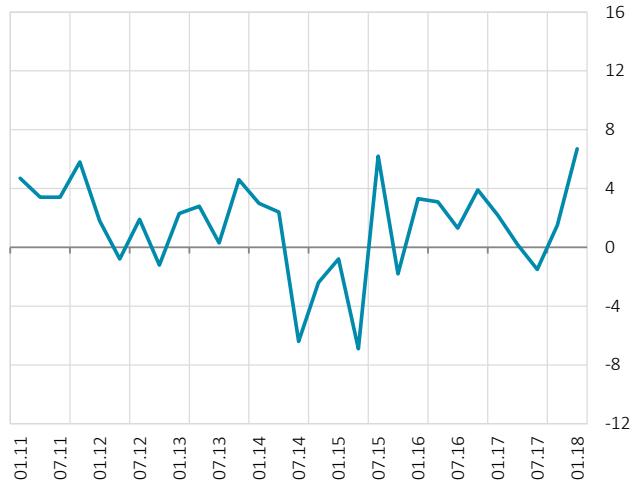

Son üç aydaki rekabet gücüne ilişkin gelişmeler değerlendirildiğinde, yurt içi piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak, bir önceki dönemde artış bildirenler lehine olan seyrin güçlenerek devam ettiği görülmektedir. Avrupa Birliği içindeki yurt dışı piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin azalış yönlü değerlendirmelerin artış bildirenler lehine döndüğü, Avrupa Birliği dışındaki yurt dışı piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin artış yönlü değerlendirmelerin ise güçlendiği gözlenmektedir.

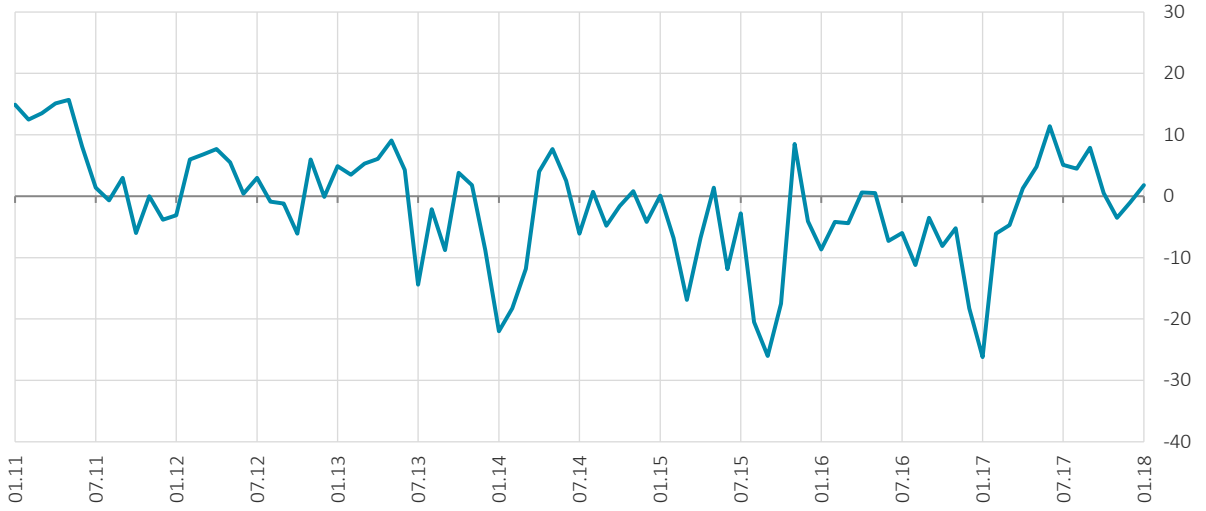
Grafik 10. Avrupa Birliği İçindeki Rekabet Gücü (Denge)

Grafik 11. Avrupa Birliği Dışındaki Rekabet Gücü (Denge)

Grafik 12. Genel Gidişat (Denge)

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda bir ay öncesine kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde **10,9**'a, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde **9,1**'e gerilerken, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde **80,0**'e yükselmiştir.

● **İktisadi Yönelim İstatistikleri**, Mayıs 2007 tarihinden itibaren " **Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı**"na dahil olarak, Bankamız ve Avrupa Komisyonu'nun ortak finansman katkısıyla gerçekleştirilmekte ve ayrıca **Resmi İstatistik Programı (RİP)** kapsamında yayımlanmaktadır.

● İlgili verilere ve yönetsel açıklama metnine, <http://www.tcmb.gov.tr> İnternet adresindeki "**İstatistikler/Eğilim Anketleri/İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi**" başlığı altından ulaşılabilir. Veriler ayrıca zaman serisi olarak "**İstatistikler/Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS)/Anketler**" başlıkları altında da yer almaktadır.

● **Anket sonuçları**, katılımcıların değerlendirmeleri esas alınarak hesaplanmakta olup, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın görüş ve tahminlerini yansıtmamaktadır.

Görüş ve Önerileriniz İçin:

E-posta: iya@tcmb.gov.tr

İktisadi Yönelim Anketi Toplu Sonuçları (Denge Değerleri)

		OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
Son üç aydaki üretim hacminiz	2017	17,3	9,8	3,1	13,3	28,7	32,5	22,4	10,3	6,8	16,4	22,1	21,5
	2018	18,3											
Şu anda kayıtlı toplam siparişlerinizin miktarı	2017	-15,2	-7,9	-7,3	-2,8	-1,8	-0,9	0,4	-1,0	-0,5	-1,2	-1,5	-2,2
	2018	-4,0											
Şu anda kayıtlı ihracat siparişlerinizin miktarı	2017	-12,8	-8,8	-5,3	-2,1	-4,1	-5,1	-2,0	-1,7	-2,5	-5,0	-3,6	-2,8
	2018	-4,9											
Mevcut mamul mal stoklarınızın seviyesi	2017	5,6	-0,6	-0,4	5,0	6,0	1,4	0,9	2,4	0,8	2,7	1,3	1,1
	2018	1,1											
Gelecek üç aydaki üretim hacmi beklentiniz	2017	4,3	24,7	29,5	25,2	16,9	16,6	15,8	18,0	20,0	19,0	12,6	-2,3
	2018	10,6											
Gelecek üç aydaki satış fiyatı beklentiniz	2017	36,0	35,0	29,1	23,1	21,2	14,5	19,0	24,8	20,5	26,2	27,0	31,8
	2018	34,4											
Gelecek üç aydaki toplam istihdam beklentiniz	2017	7,9	12,5	20,9	13,8	14,5	14,9	12,9	12,1	15,0	13,1	8,4	8,7
	2018	11,0											
Kayıtlı siparişleriniz ve gelecek aylardaki talep beklentiniz göz önüne alındığında, şu andaki üretim kapasitenizin seviyesi	2017	4,2			-1,7			3,3			0,0		
	2018	0,0											
Mevcut sipariş kayıtlarınızın üretiminizi kaç ay sürdürmenizi sağlar ?	2017	3,3			3,5			3,6			3,5		
	2018	3,6											
Son üç ayda alınan toplam siparişlerinizin miktarı	2017	-1,7	-10,1	-1,5	17,6	24,8	30,2	12,6	14,7	18,0	16,8	6,7	13,5
	2018	12,4											
Gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı beklentiniz	2017	11,8	28,3	25,4	29,3	9,6	16,3	16,7	27,4	21,8	18,4	14,2	-0,6
	2018	18,1											
Kapasite kullanım oranı	2017	77,0	76,8	76,7	78,4	78,8	79,0	78,7	78,8	79,0	79,7	79,9	79,0
	2018	78,2											
Son üç ayda yurt içindeki rekabet gücünüz	2017	-3,5			2,0			5,2			3,8		
	2018	7,4											
Son üç ayda Avrupa Birliği içindeki yurt dışı piyasalarda rekabet gücünüz	2017	0,1			0,1			-1,0			-1,3		
	2018	3,6											
Son üç ayda Avrupa Birliği dışındaki yurt dışı piyasalarda rekabet gücünüz	2017	2,2			0,2			-1,5			1,5		
	2018	6,7											
Gelecek üç aydaki toplam sipariş miktarı beklentiniz	2017	10,8	26,3	33,0	36,3	23,5	20,3	23,7	18,5	15,4	23,6	8,7	-1,4
	2018	14,5											
Son üç ayda alınan ihracat siparişlerinizin miktarı	2017	10,6	3,1	11,5	18,3	12,0	19,3	1,7	-2,6	-3,5	12,2	9,1	7,4
	2018	6,6											
Şu anda kayıtlı iç piyasa siparişlerinizin miktarı	2017	-15,9	-17,1	-7,3	-3,2	-4,3	0,1	-1,5	-2,8	-0,5	-0,7	-1,2	-2,2
	2018	-5,7											
Son üç ayda alınan iç piyasa siparişlerinizin miktarı	2017	-9,9	-11,4	-7,3	2,0	14,4	24,6	16,7	16,4	19,0	19,8	5,0	8,3
	2018	11,7											
Gelecek üç aydaki iç piyasa sipariş beklentiniz	2017	-3,7	20,0	29,3	33,0	21,3	17,9	20,7	20,0	15,3	13,3	6,1	-7,3
	2018	9,8											
Gelecek üç aydaki iç piyasa satış fiyatı beklentiniz	2017	38,7	34,8	29,5	23,2	21,8	14,0	18,2	24,3	21,8	23,9	30,4	32,0
	2018	33,6											
Geçmiş on iki aya kıyasla, gelecek on iki ayda, sabit sermaye yatırım harcaması beklentiniz	2017	1,6	5,1	8,7	10,5	11,0	12,2	13,3	12,6	11,4	12,0	14,5	11,6
	2018	17,8											
Son üç aydaki ortalama birim maliyetiniz	2017	55,4	56,8	51,2	45,0	38,7	28,3	24,1	28,9	42,2	44,8	47,6	54,2
	2018	52,8											
Gelecek üç aydaki ortalama birim maliyeti beklentiniz	2017	51,2	40,5	36,1	32,6	26,0	19,0	26,9	27,4	32,3	35,8	45,9	48,7
	2018	41,3											
Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla, yıllık üretici fiyatları enflasyonu beklentiniz (Yüzde)	2017	8,7	9,0	9,6	10,2	10,5	10,5	10,5	10,7	10,8	11,1	11,4	11,9
	2018	11,5											
Gelecek üç aylık dönemde kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranı beklentiniz	2017	47,1	33,2	27,5	27,5	26,3	14,1	22,1	12,3	9,0	27,5	34,0	33,8
	2018	21,6											
Sanayi dalmızdaki genel gidişat konusunda bir ay öncesine kıyasla görüşünüz	2017	-26,2	-6,1	-4,7	1,3	4,8	11,4	5,1	4,5	7,9	0,5	-3,5	-1,0
	2018	1,8											